

BOGANMELDELSER

Z. D. Lando: MÆLKEHANDEL. Det Schönbergske Forlag. København 1938. 432 S.

Med megen Aktualitetssans har Docent Lando i det foreliggende Værk beskæftiget sig med et praktisk-økonomisk Problem — Byernes Forsyning med Konsummælk — hvis Løsning stadig trænger sig stærkere paa i den offentlige Debat. Bogen er anlagt som en Haandbog med historisk Indledning, udførlig Beskrivelse af Mælkehandelens Teknik, Gennemgang af de forskellige Love og Bestemmelser vedrørende Mælkehandelen og Redegørelse for Forholdene i Udlandet. Men foruden denne Materiale-Samling indeholder Bogen en driftsøkonomisk Analyse af Omkostningerne ved Mælkens Behandling paa Engrosmejerierne og Distribution til Forbrugerne.

I den bredt anlagte historiske Indledning vedrørende Hovedstadens Mælkeforsyning fra det 17. Aarhundrede og indtil Dato redegøres for Udviklingen fra Byens overvejende Selvforsyning gennem Brændevinsbrændernes og andre Bybeboeres Kohold over Mælkelaug og Mælkeforpagtere til den nuværende Handel med langvejs Tilbringning og Storbedrifters Behandling og Fordeling.

Til Bogens Hovedafsnit, der konkluderer i en kalkulatorisk Opstilling af Detailprisen for $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$ og $\frac{1}{4}$ l. Mælk og $\frac{1}{4}$ l. Fløde, har Forfatteren fremskaffet adskillige interessante Oplysninger og instruktive Omkostnings-specifikationer, der ikke tidligere har været offentligt tilgængelige. Materialets Anvendelighed lider dog en Del under manglende Tidsangivelse og Mangel paa Oplysninger om Omfang og Paalidelighed, ligesom de kalkulatoriske Opstillinger lider af den væsentlige Brist ikke at være sammenholdt med foreliggende Regnskabsmateriale.

Blandt Hovedstadens 50 Engrosmejerier oplyses det, at een Bedrift behersker 25 % af Salget af Mælk og Fløde, og at de 4 største Mejerier omfatter 58,5 % af den samlede Mængde. Angaaende Distributionen oplyses det, at ca. 32 % af Salget foregaar ved Vogne, hvis Antal opgøres til ca. 350. Der findes ca. 2900 Udsalg.

Som et summarisk Udtryk for Mælkeprisens Bestanddele ved en Udsalgspris paa 35 Øre pr. l. naar Forfatteren til følgende Hovedskema:

Producentens Andel.....	40 %	af	Detailprisen
Mejerimæssig Behandling og Aftapning	20 %	»	»
Fordeling	40 %	»	»

Kalkulen bygger paa Materiale fra Mælkekompagnierne, men Tallene kan næppe antages at ligge ens for de tre Kompagnier og varierer sikkert ikke saa lidt mellem de forskellige Grupper af Engrosmejerier. Kalkulen giver dog i det store og hele sikkert et rigtigt Udtryk for de nugældende Forhold, selvom Distributions- og Salgsomkostningerne, naar Tab paa Returvarer

BOGANMELDELSER

Z. D. Lando: MÆLKEHANDEL. Det Schönbergske Forlag. København 1938. 432 S.

Med megen Aktualitetssans har Docent Lando i det foreliggende Værk beskæftiget sig med et praktisk-økonomisk Problem — Byernes Forsyning med Konsummælk — hvis Løsning stadig trænger sig stærkere paa i den offentlige Debat. Bogen er anlagt som en Haandbog med historisk Indledning, udførlig Beskrivelse af Mælkehandelens Teknik, Gennemgang af de forskellige Love og Bestemmelser vedrørende Mælkehandelen og Redegørelse for Forholdene i Udlandet. Men foruden denne Materiale-Samling indeholder Bogen en driftsøkonomisk Analyse af Omkostningerne ved Mælkens Behandling paa Engrosmejerierne og Distribution til Forbrugerne.

I den bredt anlagte historiske Indledning vedrørende Hovedstadens Mælkeforsyning fra det 17. Aarhundrede og indtil Dato redegøres for Udviklingen fra Byens overvejende Selvforsyning gennem Brændevinsbrændernes og andre Bybeboeres Kohold over Mælkelaug og Mælkeforpagtere til den nuværende Handel med langvejs Tilbringning og Storbedrifters Behandling og Fordeling.

Til Bogens Hovedafsnit, der konkluderer i en kalkulatorisk Opstilling af Detailprisen for $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$ og $\frac{1}{4}$ l. Mælk og $\frac{1}{4}$ l. Fløde, har Forfatteren fremskaffet adskillige interessante Oplysninger og instruktive Omkostnings-specifikationer, der ikke tidligere har været offentligt tilgængelige. Materialets Anvendelighed lider dog en Del under manglende Tidsangivelse og Mangel paa Oplysninger om Omfang og Paalidelighed, ligesom de kalkulatoriske Opstillinger lider af den væsentlige Brist ikke at være sammenholdt med foreliggende Regnskabsmateriale.

Blandt Hovedstadens 50 Engrosmejerier oplyses det, at een Bedrift behersker 25 % af Salget af Mælk og Fløde, og at de 4 største Mejerier omfatter 58,5 % af den samlede Mængde. Angaaende Distributionen oplyses det, at ca. 32 % af Salget foregaar ved Vogne, hvis Antal opgøres til ca. 350. Der findes ca. 2900 Udsalg.

Som et summarisk Udtryk for Mælkeprisens Bestanddele ved en Udsalgspris paa 35 Øre pr. l. naar Forfatteren til følgende Hovedskema:

Producentens Andel.....	40 %	af	Detailprisen
Mejerimæssig Behandling og Aftapning	20 %	»	»
Fordeling	40 %	»	»

Kalkulen bygger paa Materiale fra Mælkekompagnierne, men Tallene kan næppe antages at ligge ens for de tre Kompagnier og varierer sikkert ikke saa lidt mellem de forskellige Grupper af Engrosmejerier. Kalkulen giver dog i det store og hele sikkert et rigtigt Udtryk for de nugældende Forhold, selvom Distributions- og Salgsomkostningerne, naar Tab paa Returvarer

(herunder forgæves afholdte Behandlingsomkostninger) debiteres Fordelingen, antagelig bør sættes til 45 % mod 15 % for Behandlings- og Aftapningsomkostninger.

Afsnittet om Forholdene i Udlandet er desværre ikke fri for Fejl. Saaledes mener Forfatteren f. Eks. at have konstateret 280 Mælkevogne i Stockholm, medens det netop er et Særkende for Mælkehandelen i denne By, at Vogndistribution ikke finder Sted.

Bogen slutter med en Gennemgang af forskellige Muligheder for Rationalisering af Mælkehandelen. Forfatterens Standpunkt er, at de nuværende Tilstande her i Landet ikke bør bestaa uændrede, men at en Nyordning kan og bør gennemføres af Parterne uden det offentliges Medvirken. Argumenterne herfor er dog ikke ganske overbevisende, og man maa indtil videre have Lov at stille sig skeptisk over for Tanken om, at det ad Frivillighedens Vej vil være muligt at forlige de forskelligartede Erhvervsinteresser i en ogsaa for Forbrugerne akseptabel Ordning.

Ebbe Groes.

Elisabeth Liefmann Keil: ORGANISIERTE KONKURRENZ-PREISBILDUNG Grosshandelsversteigerung und Warenbörsen. Hans Buske, Leipzig, 1936. 157 S.

Udgangspunktet er en ganske kort Beskrivelse af Prisdannelsen ved begrænset Konkurrence paa Grundlag af Stackelberg, Chamberlin, Robinson m. fl. Forfattere. Denne Beskrivelse indeholder, saa vidt jeg kan se, ikke noget værdifuldt nyt og kan heller ikke betegnes som udtømmende for Teoriens nuværende Standpunkt. Det nye skulde være Forsøget paa at sætte Teorien i Relation til Auktionsvæsenet for Uldhandelen og til Varebørserne for Bomuldshandelen. Paa disse Omraader faar man en Række Oplysninger om Forsøg paa at naa fra en lokalt og tidsmæssigt begrænset Prisdannelse til Prisdannelser for større Omraader baade i Tid og Sted. En saadan Redegørelse er vel i sig selv interessant og kan ikke forudsættes kendt, men der mangler Oplysninger om den aarsagsmæssige Sammenhæng mellem de ofte hurtigt varierende Priser og om Prisforholdene mellem de enkelte Kvaliteter. Læseren vil her vide, at Reaktionstiden bl. a. maa være afhængig af Produktionsbetingelserne og derfor forskellig for Uld og Bomuld, men man savner i Bogen fuldkommen en Redegørelse for Forandringer i Priserne gennem Tiden og et Forsøg paa at forklare disse Forandringer i Overensstemmelse med de økonomiske Teorier. Ligeledes savner man Oplysninger om de senere Aars Erfaringer fra Prisdannelsen, hvad der netop paa disse Omraader kunde have den største teoretiske Interesse.

P. P. Sveistrup.

Alfred Kruse: TECHNISCHER FORTSCHRITT UND ARBEITSLOSIGKEIT. Duncker & Humblot. 79 S.

Udgangspunktet er følgende Problemstilling: Wie wirkt der dynamische Faktor Technik als Kombinationsmöglichkeit der Produktionsfaktoren auf die Daten der Wirtschaft ein? Svaret herpaa kan være enten en langvarig Arbejdsløshed (Freisetzungstheorie) eller en forholdsvis kort Overgangsperiode (Kompensationstheorie) og Forfatteren hælder i sin let læste med mange udmærkede Diagrammer forsynede Fremstilling nærmest til den sidste. Det betvivles ikke, at en Række meget hurtigt efter hinanden føl-